

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN
Naturvårdsenheten
Ulf Birgersson
08-785 42 76

BESLUT

Datum
22.9.2004

1 (7)

Beteckning
18513-2000-06954
0188-02-059

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Mörtsjöskogen, Norrtälje kommun

(3 bilagor)

Administrativa data om naturreservatet

Reservatets namn	Naturreservatet Mörtsjöskogen
Kommun, registerområde	Norrtälje, 0188
Natura 2000-beteckning	SE0110254
Församling	Riala
Lägesbeskrivning	Reservatet är beläget cirka 36 km nordost om Stockholm och öster om Långsjön (utmed vägen mellan Brottby och Riala).
Topografisk karta	Uppsala 11I SO
Ekonomisk karta	118 29 / 11I 2j Björndal
Fastighet	Riala-Sättra s:29
Areal, land	Ca 28,4 hektar
Markägare	Enskilda
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Reservatets namn skall vara Naturreservatet *Mörtsjöskogen*.

Syftet med reservatet skall vara att bevara ett från naturvårdssynpunkt värdefullt skogsområde med dess växt- och djurliv. En gynnsam bevarandestatus skall upprätthållas för de arter och naturtyper som har angivits för området enligt art- och habitatdirektivet.

Reservatet skall vara tillgängligt enligt allemansrättens principer för naturupplevelser och naturstudier. Vid eventuell konflikt mellan friluftsliv och områdets naturvärden skall naturskyddets intressen ges företräde.

Ändamålet skall tryggas genom att skogen med dess växter i huvudsak skall få utvecklas fritt och att våtmarkerna undantas alla dikningsingrepp. Inga nya anläggningar eller byggnader skall tillkomma i reservatet.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd m.m. att nedan angivna föreskrifter skall gälla i reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap.5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. avverka eller skada levande träd och buskar eller utföra andra skogliga åtgärder såsom markberedning, plantering, röjning eller gallring,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle (med undantag för träd som faller över traktorkörväg samt stig och anläggningar vid Mörtsjön, se skötselplan),
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan förändra områdets topografi eller hydrologi som att gräva, spränga, schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
4. framföra motordrivet fordon utanför befintlig väg med undantag av lätt terrängfordon vid uttransport av fällt vilt,
5. anlägga väg eller parkeringsplats,
6. anordna upplag,
7. uppföra byggnad, mast eller annan anläggning,
8. dra fram mark- eller luftledning,
9. använda kemiska bekämpningsmedel eller gödningsmedel på skogsmark,
10. införa för området främmande växt- eller djurart,
11. sätta upp skylt, plakat, affisch eller liknande anordning.

12. utan Länsstyrelsens tillstånd anlägga stig eller spång.

Föreskrifterna under *A.* skall inte utgöra hinder mot åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets skötsel och som anges i bifogad skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av informationsskyltar om reservatet,
2. smärre skötselåtgärder för att gynna särskild skyddsvärd (hotad) växt- eller djurart. Eventuellt avverkat virke vid sådan åtgärd får tillgodogöras av förvaltaren för användning i områdets skötsel,
3. undersökningar av växt- och djurlivet i reservatet.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att

1. förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att borra, hacka, spränga, rista, gräva, måla eller liknande,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar,
3. medvetet störa djurlivet (t.ex. genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräddjur eller groddjur),
4. insamla ryggradslösa djur,
5. medföra okopplad hund,
6. elda annat än på anvisad plats,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller liknande anordning,

8. framföra motordrivet fordon i terrängen på såväl snötäckt mark som barmark.

Föreskrifterna ovan gäller även markägaren och hans folk samt annan nyttjanderättsinnehavare vid vistelse inom reservatet. Dock gäller inte föreskrifterna under C punkt 3 och 5 jakträttsinnehavare och jaktgäster under tillåten jaktutövning samt förbudet under punkt 8 vid uttransport av fällt vilt med lätt terrängfordon i samband med jakt.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets författningssamling.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2).

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är Länsstyrelsen i Stockholms län förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Beskrivning av området och dess naturvärden

Reservatet omfattar skogen som omger Mörtsjön (sjön ingår inte i naturreservatet). Skogsområdet är grandominerat och cirka 28 hektar stort. Skogen bär få spår av skogliga åtgärder och har under lång tid varit orörd. Detta märks bland annat på den stora mängd kullfallna träd av olika ålder och nedbrytningsgrad. Trots områdets relativt ringa storlek är det variationsrikt. Några mindre öppna våtmarkspartier finns i anslutning till sjön. Ett sumpskogsparti sträcker sig åt nordost från sjöns norra delar. I denna sumpskog som domineras av gran men med inslag av björk och al finns påtagligt med död ved av främst gran. Ett mindre parti med översilningsskog återfinns i reservatets sydöstra del. Här dominerar gran med ett visst inslag av löv. I de bergbundna partierna är det barrblandskog med tall och gran. Granen växer framförallt i de bördigare partierna.

I naturreservatet återfinns ett stort antal signalarter och rödlistade arter som är knutna till gammal skog. I området finns rikligt med gammelgranslav och kattfotslav. Svampen gul mjukporing är en raritet som hittats i området, vilket är ett av få fynd i landet. Exempel på andra arter i naturreservatet är rävticka, kötticka, grön sköldmossa, asphättemossa, aspgelélav, garnlav.

Mörtsjöskogen ingår i ett område som är av riksintresse för friluftslivet enligt miljöbalkens 3 kap. 6 §. Kommunens översiktsplan redovisar riksintresset där målet är att området skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Huvudintresset enligt översiktsplanen för landsbygdsområden är att bibehålla pågående markanvändning och att större ännu opåverkade områden bevaras opåverkade.

Mörtsjöskogen har av regeringen föreslagits ingå i Natura 2000 (områdesbeteckning SE0110254). De arter och naturtyper som utgjort grund för att området föreslagits anges i skötselplanen, bilaga 2

Ärendets beredning

Skogens naturvärden har uppmärksamats av den ideella naturvården vid en rad inventeringar som genomförts inom ramen för Tärnanprojektet. Vid Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering har en stor nyckelbiotop avgränsats. Frågan om skydd för området väcktes i samband med planer på avverkningar i skogen kring Mörtsjön.

Efter fältbesök och samråd med Naturvårdsverket inledde Länsstyrelsen år 2000 förhandlingar med markägarna i syfte att bilda ett naturreservat till skydd för skogen och dess arter. En uppgörelse om skydd för området har träffats med markägarna och intrångsersättning har utbetalats. Lantmäteriet har mätt in reservatsområdets gränser.

Reservatsförslaget har enligt 24, 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. sänts för samråd till Norrtälje kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Sättra fiskevårdsförening och Norrtälje flugfiskeklubb. Ingen har erinrat mot förslaget att bilda naturreservatet.

Länsstyrelsens bedömning

Området utgör från naturvårdssynpunkt en mycket variationsrik och värdefull skogsmiljö med gammal och i sen tid orörd skog. Här finns en mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer, bland annat sällsynta och hotade arter. Skogsavverkningar, dikningar och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden skulle äventyras. Mörtsjöskogen ingår i ett större område som är av riksintresse för friluftsliv. Med anledning av detta har Länsstyrelsen tagit upp frågan om bildande av ett naturreservat.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovan-

stående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Bo Hansson. Vid ärendets slutliga handläggning har också deltagit naturvårdschef Anders Nylén, länsarkitekt Carl-Gustaf Hagander, länsantikvarie Ann-Charlotte Backlund, länsassessor Björn Lundin samt miljöhandläggare Ulf Birgersson, föredragande.

Bo Hansson

Ulf Birgersson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Reservatsbeslut och skötselplan

Märtha Eriksson, Tumultgränd 51, 162 47 VÄLLINGBY Delg.kv.
Torbjörn Jansson, Meteorvägen 54, 183 33 TÄBY Delg.kv.
Anna Pettersson, Uppstugan 1404, 760 10 BERGSHAMRA Delg.kv.
Sättra fiskevårdsförening, Lennart Karlsson, pl 1431, 760 10 BERGSHAMRA ,
Delg.kv.
Norrtälje flugfiskeklubb, att Per Ola Forsberg, Flygaregatan 2 G, 761 42
NORRTÄLJE Delg.kv.

Akten

Registret

Stockholms läns författningssamling

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM Delg.kv.

Norrtälje kommun, Box 800, 761 28 NORRTÄLJE

Skogsvårdsstyrelsen Mälardalen, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA

Skogsvårdsstyrelsen Östra Mälardalen, Galgbacksvägen 5, 186 30
VALLENTUNA

Skogsvårdsstyrelsen, Stockholmsvägen 30, 761 43 NORRTÄLJE

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Lantmäterimyndigheten i Stockholms län, Box 47700, 117 94 STOCKHOLM
(efter laga kraft)

Stockholms Orienteringsförbund, Smidesvägen 5, 171 41 SOLNA

Juridiska enheten

Planenheten

Kulturmiljöenheten

Lantbruksenheten

Länsöverdirektören

Endast reservatsbeslut

Försvarsmakten, Högkvarteret, 107 85 Stockholm

I1/FO44, 196 85 Kungsängen

Roslagens polismästardistrikt, Biblioteksgången 11 183 70 Täby

Beslutet kungörs i ortstidning

Naturreservatet Mörtsjöskogen

Bilaga 1 Beslutskarta

Reservatsområde

Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 18513-2000-06954

